

12B) Slovní druhy

celkem máme 10 slovních druhů které dělíme na:

ohebné - mohou se časovat nebo skloňovat (1-5)

neohebné - nemění svůj tvar (6-10)

Podstatná jména - vyjadřují názvy osob, zvířat, věcí, vlastností, činností

Druh:

konkrétní - názvy osob, zvířat a věcí (stůl)

obecná - auto, pes

vlastní - Škoda, Alík

abstraktní - názvy vlastností, činností a dějů (hloupost)

hromadná - mají tvar pouze jednotného čísla i když jsou tvořeny více věcmi (listí, kamení)

pomnožná - tvar množného čísla i když vyjadřují jednu věc (dveře, kalhoty)

látková - jsou tvořeny látkou (voda, vzduch, uhlí)

Rod:

mužský (maskulinum)

životný

neživotný

ženský (feminium)

střední (neutrum)

Číslo:

jednotné (singulár)

množné (plurál)

Pád:

1. pád **kdo, co** (nominativ)

2. pád **koho, čeho** (genitiv)

3. pád **komu, čemu** (dativ)

4. pád **koho, co** (akuzativ)

5. pád **oslovujeme, voláme** (vokativ)

6. pád **o kom, o čem** (lokál)

7. pád **s kým, s čím** (instrumentál)

Vzory:

rod mužský - pán, muž, hrad, stroj, předseda, soudce

rod ženský - žena, růže, píseň, kost

rod střední - město, moře, kuře, stavení

vzory rodu ženského					vzory rodu středního				
pád	tvrdý	měkký			tvrdý	měkký			
1. pád	žena	růže	píseň	kost	město	moře	kuře	stavení	
2. pád	ženy	růže	písně	kosti	města	moře	kuřete	stavení	
3. pád	ženě	růži	písní	kosti	městu	moři	kuřeti	stavení	
4. pád	ženu	růži	píseň	kost	město	moře	kuře	stavení	
5. pád	ženo!	růže!	písní!	kosti!	město!	moře!	kuře!	stavení!	
6. pád	o ženě	růži	písní	kosti	o městě, -u	moři	kuřeti	stavení	
7. pád	ženou	růži	písní	kosti	městem	mořem	kuřetem	stavením	
1. pád	ženy	růže	písně	kosti	města	moře	kuřata	stavení	
2. pád	žen	růží	písní	kostí	měst	moří	kuřat	stavení	
3. pád	ženám	růžím	písním	kostem	měštům	mořím	kuřatům	stavením	
4. pád	ženy	růže	písně	kosti	města	moře	kuřata	stavení	
5. pád	ženy!	růže!	písně!	kosti!	města!	moře!	kuřata!	stavení!	
6. pád	o ženách	růžích	písních	kostech	o městech	mořích	kuřatech	staveních	
7. pád	ženami	růžemi	písněmi	kostmi	městy	moři	kuřaty	staveními	

vzory rodu mužského							
	pád	tvrdý	měkký	tvrdý	měkký	tvrdý	měkký
	1. pád	pán	muž	hrad/les	stroj	předseda	soudce
	2. pád	pána	muže	hradu/lesa	stroje	předsedy	soudce
	3. pád	pánu, -ovi	muži, -ovi	hradu	stroji	předsedovi	soudci, -ovi
	4. pád	pána	muže	hrad	stroj	předsedu	soudce
	5. pád	pane!	muži!	hrade!	stroji!	předsedo!	soudce!
	6. pád	o pánu, -ovi	muži, -ovi	hradě, -u	stroji	předsedovi	soudci, -ovi
	7. pád	pánem	mužem	hradem	strojem	předsedou	soudcem
	1. pád	páni, -ové	muži, -ové	hrady	stroje	předsedové	soudci, -ové
	2. pád	pánů	mužů	hradů	strojů	předsedů	soudců
	3. pád	pánům	mužům	hradům	strojům	předsedům	soudcům
	4. pád	pány	muže	hrady	stroje	předsedy	soudce
	5. pád	páni! -ové!	muži! -ové!	hrady!	stroje!	předsedové!	soudci! -ové!
	6. pád	o pánech	o mužích	hradech/lesích	strojích	předsedech	soudcích
	7. pád	pány	muži	hrady	stroji	předsedy	soudci

Přídavná jména - vyjadřují vlastnosti osob, zvířat, věcí nebo jevů, s podstatnými jmény k nimž patří se shodují v pádě, čísle a rodě.

druhy: tvrdá
měkká
přivlastňovací

stupňování: pravidelné

1. stupeň (pozitiv) - vyjadřuje základní míru vlastnosti
2. stupeň (komparativ) - vyjadřuje větší míru vlastnosti a tvoří se příponami -ejší, ější, -ší, -í
3. stupeň (superlativ) - vyjadřuje největší míru vlastnosti, tvoří se z 2. stupně a předponou nej

nepravidelné

dobry - lepsi - nejlepsi   špatny - horši - nejhorši
malý - menši - nejmenši   velký - větší - největší

	tvrdá				měkká		
	pád	mužský	ženský	střední	mužský	ženský	střední
	1. pád	mladý	mladá	mladé	jarní	jarní	jarní
	2. pád	mladého	mladé	mladého	jarního	jarní	jarního
	3. pád	mladému	mladé	mladému	jarnímu	jarní	jarnímu
	4. pád	mladého, -ý	mladou	mladé	jarního, -í	jarní	jarní
	5. pád	mladý!	mladá!	mladé!	jarní!	jarní!	jarní!
	6. pád	o mladém	mladé	mladém	o jarním	jarní	jarním
	7. pád	mladým	mladou	mladým	jarním	jarní	jarním
	1. pád	mladí, -é	mladé	mladá	jarní	jarní	jarní
	2. pád	mladých	mladých	mladých	jarních	jarních	jarních
	3. pád	mladým	mladým	mladým	jarním	jarním	jarním
	4. pád	mladé	mladé	mladá	jarní	jarní	jarní
	5. pád	mladí!, -é!	mladé!	mladá!	jarní!	jarní!	jarní!
	6. pád	o mladých	mladých	mladých	o jarních	jarních	jarních
	7. pád	mladými	mladými	mladými	jarními	jarními	jarními

	přivlastňovací					
	pád	mužský		ženský		střední
	1. pád	otcův	matčín	otcova	matčina	otcovo
	2. pád	otcova	matčina	otcovy	matčiny	otcova
	3. pád	otcovu	matčinu	otcově	matčině	otcovu
	4. pád	otcova, otcův	matčina, matčín	otcovu	matčinu	otcovo
	5. pád	otcův	matčín	otcova	matčina	otcovo
	6. pád	o otcově, -u	matčiněm, -u	otcově	matčině	otcově, -u
	7. pád	otcovým	matčiným	otcovou	matčinou	otcovým
	1. pád	otcoví, -y	matčini, -y	otcovy	matčiny	otcova
	2. pád	otcových	matčiných	otcových	matčiných	otcových
	3. pád	otcovým	matčiným	otcovým	matčiným	otcovým
	4. pád	otcovy	matčiny	otcovy	matčiny	otcova
	5. pád	otcoví, -y	matčini, -y	otcovy	matčiny	otcova
	6. pád	o otcových	matčiných	otcových	matčiných	otcových
	7. pád	otcovými	matčinými	otcovými	matčinými	otcovými